

Komunitní energetika na náměstí. Teplárna si výstavou připomíná 30 let novodobé historie městské společnosti

Statutární město České Budějovice už třicet let vlastní teplárnu. V lednu 1994, kdy byla založena akciová společnost Teplárna České Budějovice vyčleněním z Jihočeské energetiky (JČE) se stalo akcionářem nejprve 80ti procent a v roce 2017 pak sta procent akcií. Tomu předcházelo odkoupení akcií od drobných vlastníků.

Zejména této etapě jinak mnohem delší historie je od 20. září věnována výstava nazvaná 30 let novodobé městské energetiky. Na náměstí Přemysla Otakara II. potrvá do 4. října. Poté se přesune na Lannovu třídu, kde bude k vidění do konce roku.

Na dvanácti venkovních panelech představuje zlomovou epochu, ve které se uhelná teplárna významně ekologizovala. Optimalizovala se rozvodná síť částečnou konverzí parovodů na horkovody tam, kde nebylo potřeba dodávat technologickou páru pro průmyslové a jiné provozy. Vybudovala se zařízení na odsíření, snížení oxidů dusíku a emisí prachu, což se okamžitě projevilo ve zlepšení kvality ovzduší. Probíhající výměna dosluhujících technologií ze 70. let byla ambiciózně pojata jako příležitost k další modernizaci podniku spojené s dekarbonizací a postupným ukončením spalování fosilních paliv.

České Budějovice se tak zbaví závislosti na uhlí, které bude zcela nahrazeno bezemisními a obnovitelnými zdroji. V loňském roce byly zahájeny dodávky tepla z Temelína, aktuálně se dokončuje kotel na biomasu a následovat bude realizace zařízení na energetické využívání odpadů ZEVO Vrátů.

„Je to unikátní řešení, kombinující místně dostupné čisté zdroje energií – jadernou elektrárnu, dřevní štěpku a komunální odpad, který dosud končí neekologicky a nevhodně na skládkách. Přestože se z něj dá ještě vyrobit teplo a elektrina prostřednictvím moderních technologií šetrných k životnímu prostředí. Občanům města a zdejším firmám to přinese i do budoucna bezpečné dodávky tepla za

dlouhodobě předvídatelné a stabilní ceny. Současně pomůžeme nastartovat oběhové hospodaření s odpady. Na to můžeme být jako akcionáři právem hrdí,“ říká primátorka Dagmar Škodová Parmová.

Výstava připomíná nejvýznamnější momenty v dějinách novodobé budějovické energetiky. Ať již to byly modernizační a ekologické investice, komplikované akcionářské vztahy mezi lety 2011 až 2015, rozvojové strategie a moderní trendy spojené s cirkulární ekonomikou i komunitní energetikou se sdílením energií z obnovitelných zdrojů. I zde je role teplárny nezastupitelná a pro život ve městě významná.

„Žijeme v přelomové době. Naše práce spojená se zajištěním komfortních dodávek energií ovlivní budoucnost dalších generací. A také proto se snažíme o hledání různých synergií a minimalizaci vlivu této činnosti na životní prostředí, České Budějovice se svojí teplárnou jsou v tom bezesporu lídry. Za to patří dík vedení města, našim předchůdcům i současným kolegům a samozřejmě také zákazníkům,“ říká Václav Král, předseda představenstva teplárny.

Výstava připomíná také společenskou odpovědnost teplárny, dlouhodobě a systematicky podporující komunitní život ve městě v sociální oblasti, kultuře, technickém vzdělávání i práci s dětmi a mládeží. Součástí těchto aktivit je rovněž podpora sportu ve městě.

Jaký bude českobudějovický FabLab? Napoví festival Maker Faire

Skvělou možnost poznat budoucí podobu unikátního multifunkčního technologického, edukačního a komunitního komplexu FabLab v Novém Vráte nabídne v sobotu 5. října kreativní festival Maker Faire. Ten se koná v Žižkárně od 10 do 17 hodin.

„Nepůjde o nudné přednášky, ale interaktivní workshop, při němž využijeme 3D tisk a představíme, jak by provoz ve FabLabu mohl vypadat,“ říká Barbora Pešek z pořádající organizace Make More.

Ta letos spolu s architekty z Ateliéru A8000 představila návrh projektu FabLab, který by ve spojení se ZEVO Vráto v připravovaném Energetickém parku České Budějovice vytvořil unikátní prostor, podporující další vzdělávání, spolkový život a trávení volného času obyvatel města.

„Propojit průmyslové zařízení na energetické využití odpadů, vyrábějící teplo a elektřinu, se vzdělávacím a volnočasovým komplexem, je samo o sobě unikátní. Navíc do území brownfieldu vnesete možnost setkávání a sebevzdělávání pro všechny věkové kategorie. A to chceme návštěvníkům našeho festivalu ukázat,“ dodala Barbora Pešek.

Projekt nazývaný FabLab, z anglického Fabrication Laboratory, ale není a nebude jen „výrobní laboratoří“. Naplňuje všechny tři pilíře udržitelnosti: ekonomický, sociální i environmentální. Jeho součástí by měly být také vysokoškolské koleje, komunitní centrum i kvalitní veřejný prostor propojený s okolní dosud těžko přístupnou a nevyužitou rybníční krajinou.

Festival Maker Faire během dne nabídne celkem pět workshopů, každý na 45 minut. V jejich rámci si může vždy deset dvojic, například rodič - dítě, vyzkoušet 3D tisk a vyrobit si třeba klíčenku. A to za symbolický poplatek 65 Kč, aby se využily nezbytné registrace.

Festival Maker Faire, který v sobě kombinuje moderní technologie, vědu, design i tradiční řemesla, tak propojuje kutily 21. století jako jsou vynálezci, inovátoři či bastlíři s chytrou zábavou pro rodiny s dětmi.

Registrace na workshop 3D tisku:

<https://goout.net/cs/zaklady-3d-tisku/szhrnjx/>

<https://makerfaire.cz/cbudejovice/>

Účty za teplo nově ovlivní energetická úspornost budovy

Ministerstvo pro místní rozvoj letos změnilo pravidla pro rozdělování nákladů na teplo pro vytápění. Stalo se tak v rámci novelizace vyhlášky 269/2015 Sb. o rozúčtování nákladů na vytápění a společnou přípravu teplé vody pro dům. Rozúčtování nákladů na teplou vodu se nemění.

„Nový způsob rozdělování nákladů se týká pouze domů s centrální dodávkou tepla. Nikoliv tedy domů, kde má každý byt samostatný zdroj vytápění a vyúčtování má od svého dodavatele,“ říká Eva Pelikánová, vedoucí obchodního úseku teplárny. Té se jako dodavatele tepla na vstupu do bytového domu tyto změny přímo netýkají, ale se zákazníky v zastoupení správci budov spolupracuje.

Změna způsobu rozúčtování je však možná až po uplynutí zúčtovacího období. Tedy vzniklé náklady na teplo od 1. 1. 2024 se zpracují v lednu 2025. Nový způsob rozúčtování přitom dává do hry i energetickou náročnost budovy, kterou předchozí vyhláška vůbec neřešila.

Jak se na nové podmínky připravit?

„O způsobu rozúčtování služeb rozhodne družstvo nebo společenství, případně poskytovatel služby jej ujedná s dvoutřetinovou většinou nájemců v domě. Nejvýznamnější změny, které jsou obsahem této novely se týkají rozvolnění spodního rozhraní akceptovaných zjištění na -30 místo -20 procent promítnutých do průměrné měrné úhrady za teplo,“ říká Romana Tetrová z českobudějovické městské společnosti Správa domů. A dodává, že k vytápění a úpravy procentní hodnoty základní složky v korelaci s energetickým průkazem budovy, kdy se mění současné rozmezí 30 až 50 procent na rozmezí 40 až 60 procent.

„Základní složku určenou podle přílohy číslo 6 vyhlášky může vlastnický orgán snížit nebo zvýšit až o 10 procent. Vliv na korekci by měla mít obsazenost bytů a počet bytů s nulovými náměry. Konkrétní podmínky daného domu zná nejlépe poskytovatel služby, který je zodpovědný za nastavení poměru mezi základní a spotřební složkou a je tedy důležité tento poměr nastavit adekvátně daným podmínkám,“ vysvětluje Romana Tetrová.

Podle ní je důležité překontrolovat platnost PENB u většiny letos končících průkazů. Bez něho budou objekty automaticky klasifikované jako energeticky nevhodné E a F. V současné době jsou proto statutární zástupci bytových družstev a SVJ informováni správcem o končící platnosti průkazu.

Do konce roku 2024 je také nutné řádně sjednat případnou korekci procentní hodnoty základní složky v souladu s ustanovením stanov družstva nebo SVJ, případně ji ujednat s nájemci v domě.

Jak se bude postupovat?

Celkové náklady na vytápění se rozdělí na složku základní ve výši 40 - 60 procent, a to právě podle energetické náročnosti budovy. Tuto složku lze upravit o 10 procent nahoru či dolů rozhodnutím orgánu bytového družstva nebo SVJ. Tato složka základní se rozdělí podle metrů čtverečných započitatelné otopné plochy.

Složka spotřební činí zbytek, tedy 30 až 70 procent a rozdělí se podle spotřeby nebo náměru indikátorů spotřeby. Náklady na 1 m² vytápěné plochy bytu (složka základní + spotřební) se musí pohybovat v rozmezí 70 - 200 procent průměrného nákladu na 1 m² vytápěné plochy v daném objektu. Pokud jsou nižší, stanoví se na úrovni 70 procent, pokud jsou vyšší, stanoví se na úrovni 200 procent.

O způsobu rozúčtování v případě SVJ rozhoduje shromáždění, u družstva statutární orgán, pokud to není podle stanov v působnosti členské schůze. Orgán však může rozhodnout o změnách jen v mezích vyhlášky. Nelze stanovit například, že neplatí spodní/horní mez nákladů.

„Vzhledem k tomu, že se nově základní a spotřební složka stanovuje podle energetické náročnosti budovy, je potřeba zkontrolovat platnost energetického průkazu domu,“ doporučuje Eva Pelikánová.

Průkaz platí 10 let od vyhotovení. Došlo-li ale k energetickým změnám budovy zateplením, výměnou oken či změnou způsobu vytápění, je potřeba energetický průkaz aktualizovat.

Ke změně vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj vedla i rozsáhlá analýza Fakulty stavební ČVUT s názvem Zpracování podkladů pro vyhodnocení dopadů při změně pravidel pro rozúčtování nákladů na vytápění.

Článek vyšel v Teplárenském zpravodaji č. 48.

Dekarbonizace zafungovala. Českobudějovická teplárna snížila spotřebu uhlí i stabilizovala ceny tepla

Rok 2023 se do historie Teplárny České Budějovice zapsal jako rok přelomových investic a změn. Městská firma ho ukončila s obratem 1,39 miliardy korun a čistým ziskem 7,96 milionů Kč. Ten rada města při výkonu práva jediného akcionáře rozhodla rozdělit na dotaci pro sociální fond ve výši 6,6 milionů korun a zbytek ponechat na účtu nerozděleného zisku pro podporu investic.

Teplárna loni významně pokročila v započaté dekarbonizaci. Její distribuční soustava se přes tepelný napáječ propojila s jadernou elektrárnou v Temelíně. Tím vznikl pevný základ diverzifikace palivového mixu bez fosilních paliv. Současně plynule pokračovala výstavba retrofitu kotle K12 na biomasu, který během podzimu projde sérií zkoušek a provozních testů. Počátkem roku 2025 se předpokládá jeho nasazení do běžného provozu. Bude tak možné uzavřít zastaralou uhelnou výrobu s technologií na konci životnosti ve Výtopně Vráto.

Ceny tepla jsou letos v Českých Budějovicích třetí nejnižší mezi krajskými městy. To se projevuje v rostoucím zájmu o tento druh vytápění. V roce 2023 přibylo 19 333 GJ odběrů, meziročně nejvíce za posledních dvacet let, a tento trend je patrný i letos zvláště v nových bytových domech.

Městská teplárna bude od příštího roku vyrábět zhruba dvě třetiny tepla z bezemisních a trvale udržitelných zdrojů. Závislosti na uhlí se pak chce zbavit v roce 2029, kdy se předpokládá spuštění zařízení na energetické využívání odpadů ZEVO Vráto, které je třetím pilířem Strategie pro zelené město. Tato největší investice rozšíří činnost teplárny do oblasti oběhového hospodářství a přispěje také k rozvoji území východní části krajského města.

„Transformace této městské komunitní energetiky bude velmi výhodná, protože

naši zákazníci budou připravení na bezemisní budoucnost bez dalších dodatečných nákladů, kterým budou čelit malé kotelny," uvedl Tomáš Kollarczyk, místopředseda představenstva.

České Budějovice tak přepisují historii, protože uhlí se zde spalovalo nepřetržitě od roku 1909, kdy zahájila provoz městská uhelná parní elektrárna. Následně pak byla přestavěna v 60. letech na teplárnu spalující hnědé uhlí pro výrobu tepelné a elektrické energie.

Teplárenský zpravodaj číslo 48

Začátkem týdne vyšel letní Teplárenský zpravodaj číslo 48, jeho obsah přináší nejen informace z oblasti energetiky.

Mezi hlavní zprávy patří článek o novém způsobu rozúčtování nákladů v domech s centrální dodávkou tepla, vyhodnocení hospodaření roku 2023 nebo úspěšná obhajoba nejvyššího ratingu AAA Platinum Excellence, která se Teplárně České Budějovice podařila již potřetí. Nechybí ohlédnutí za kulturou a sportem ve městě a pozvánky na zářijové akce pro širokou veřejnost.

Celé vydání čtenáři naleznou zde na našem webu:

<https://www.teplarna-cb.cz/projekt/teplarensky-zpravodaj-cislo-48/>

Sochařský festival oživil letní Budějovice

Téměř tři desítky soch a instalací od 21 umělcům se představuje na jihočeském sochařském festivalu Umění ve městě, který už po sedmnácté oživují veřejný prostor. V Českých Budějovicích, kde je největší koncentrace uměleckých děl, je městská teplárna partnerem díla *Rozdělená společnost* na pěší zóně na Lannově třídě. Její autor Tomáš Dolejš k ní na svém facebooku poznamenal, že se ji „stále

díky “vstřícným” úředníkům nepodařilo v Mladé Boleslavi umístit. Metalové sympozium ji tedy zapůjčí pro festival Umění ve městě. Kdo budete poblíž, stavte se. Díky za přízeň.“

Pořadatelé letos zvolili téma Vědomí hmoty, neboť jak připomínají, až tehdy, kdy je hmota oživena koncepty a vědomím, vystoupí nad rámec obyčejného tvarování a stane se uměním.

Po červnové vernisáži jsou sochy k vidění po celé prázdniny až do září. Vedle jihočeské metropole také na dalších pěti místech ve Veselí nad Lužnicí, Hluboké nad Vltavou, Hluboké u Borovan, Vodňanech a Lipně nad Vltavou.

Jedním z nejvýraznějších letošních hostů je francouzský výtvarník Fred Martin, který vytvoří několikametrovou sochu obličeje z větví a proutí před Rabenštejnskou věží. Kromě toho plánuje přímo v tamní galerii performance otisků tváří jejich návštěvníků.

Festival tradičně do města přivedl známé sochaře i nové tváře. *„Lidé se mohou těšit na sochy a instalace od Václava Kyselky, Zdeňka Maniny, Roberta Bučka či Gabriela Bardona. Mezi sochaři jsou ale i čerství absolventi. Jako jediná žena se letos představí Jana Schlosserová, jejíž betonový pařez najdete na Lannově třídě,”* řekl Michal Trpák, sochař a zakladatel akce, oživující veřejný prosto Českých Budějovic, které se v roce 2028 stanou Evropským hlavním městem kultury.

Více na facebooku
festivalu: https://www.facebook.com/UmeniVeMeste/?locale=cs_CZ

Teplárna ocenila nejlepšího učně a tovaryše roku v oboru elektrikář

Za účasti českobudějovické primátorky Dagmar Škodové Parmové vyhlásila včera Jihočeská hospodářská komora výsledky soutěže Učeň roku a Tovaryš roku. V oboru elektrikář, jehož partnerem byla už potřetí městská teplárna, se jimi stali

učeň Vojtěch Obrdlík a tovaryš Daniel Synek. Věcné ceny jim předala Bohdana Kollerová z marketingu společnosti.

Celoroční soutěž, která oceňuje 16 nejlepších učňů a tovaryšů v osmi oborech, tak přispívá ke zvýšení společenské prestiže učňovského školství. Spolu s Jihočeskou hospodářskou komorou se na její organizaci podílejí také regionální zaměstnavatelé a Statutární město České Budějovice.

Více na webu Statutárního města:

<https://www.c-budejovice.cz/nejlepsi-ucni-tovarysi-se-sesli-na-radnici-0>

Premiérový teplárna Beach Cup doprovodila zábava pro 300 dětí

Plno zábavy pro více než tři stovky dětí, a také vítězství dvojice Petra Koudelková a David Juračka přinesl premiérový ročník Teplárna Beach Cup 2024. Odehrál se v sobotu v městském volnočasovém ČEZ Areálu Vltava a široké veřejnosti nabídl aktivní program na celý den.

Akci zahájil místopředseda představenstva městské teplárny Tomáš Kollarczyk a poté se už na všech kurtech rozběhl turnaj 20 smíšených dvojic v plážovém volejbalu. Na něm startovaly především českobudějovické týmy, ale dorazilo i 6 týmů z různých koutů republiky. Ti odehráli celkem 40 zápasů ve skupinách a v play off dalších 18, z nichž pak vzešla finálová čtveřice.

Vítězům ceny předával Václav Král, předseda představenstva teplárny.

Po poledni představil Robert Mifka, manažer VK Jihostroj, mistrovskou trofej, kterou po pětileté pauze letos mužstvo získalo v české extralize. Jedná se už o jedenáctý titul v historii klubu. Při tom ocenil, že turnaj uspořádala právě teplárna, dlouholetý partner a podporovatel českobudějovického volejbalu.

Souběžně se volnočasový areál plnil dětmi a mládeží, pro které organizátoři

připravili pestrý doprovodný program plný sportování a soutěží v zóně, která je trvalou součástí městského areálu. Užít si den ale děti mohly i ve tvořivých dílničkách nebo využít skákací hrad.

Výsledky turnaje:

1. Petra Koudelková a David Juračka
2. Lucie Juračková a Jakub Pochop
3. Nikola Vrchotová a Ondřej Piskáček

Terasy Branišovská jsou už součástí systému CZT

Bytový komplex Terasy Branišovská se třemi rezidenční domy a devadesáti byty je už připojen na systém centrálního zásobování teplem českobudějovické teplárny.

„Pro nás, tedy i pro uživatele bytů, to je i s výhledem do budoucna nejvýhodnější řešení, jak ukázaly analýzy, které jsme si při přípravě projektu dělali,“ říká Václav Bušek, jednatel developerské společnosti Omega & Partners.

Argumentuje tím, že teplárna nedodává pouze teplo, ale rovnou celou službu, zahrnující ještě stoprocentní servis zařízení v nepřetržitém režimu. Stará se i o náklady na pravidelnou údržbu, kontrolu a revize. *„Vedle dlouhodobě předvídatelných cen to jsou nezanedbatelné bonusy,“* dodává Václav Bušek.

Prostřednictvím domovní předávací stanice bude od září teplárna dodávat horkou vodu k vytápění a ohřevu teplé vody. Ročně půjde o zhruba 7 tisíc GJ tepelné energie.

Městská teplárna už před časem v lokalitě masivně investovala do výstavby nové horkovodní distribuční sítě a vytvořila zde developerům technické podmínky pro připojení.

„Chceme, aby naše distribuční soustava byla ve správný okamžik k dispozici

novým připojením na území města. Proto jsou investice do rozvojových projektů i součástí Strategie pro zelené město. Právě okolí Branišovské ulice v prostoru za univerzitou je takovým případem,” vysvětluje Tomáš Kollarczyk, místopředseda představenstva.

Developerská společnost Omega & Partners ve třech bytových domech nabízí celkem 90 bytů s dispozicí 2+kk, 3+kk a také v penthousy 4+kk. Ke každému z nich patří rovněž prostorná terasa, propojující interiér s venkovním prostorem. K bytům v přízemí patří i vlastní zahrádka o výměře 80 m². Bonusem pro všechny pak je výhled do zeleně. První obyvatelé by se měli nastěhovat už v září.

Celý článek naleznete v Teplárenském zpravodaji č. 47 na stranách 1 a 4:

<https://www.teplarna-cb.cz/projekt/teplarensky-zpravodaj-cislo-47/>

Zaměstnanci českobudějovické teplárny navštívili ZEVO Plzeň

Téměř padesátka zaměstnanců českobudějovické teplárny navštívila v dubnu své plzeňské kolegy v ZEVO v Chotíkově.

Moderní a ekologický zdroj Plzeňské teplárenské dokáže od roku 2016, kdy byl uveden do provozu, energeticky využít široké spektrum odpadů. V Česku jde o čtvrté a zároveň nejmodernější zařízení svého druhu v Evropě. Pro zaměstnance městské teplárny to byla první z řady exkurzí, která umožnila navnímat provoz, který se má stát v blízké budoucnosti také součástí moderního palivového mixu Teplárny České Budějovice. Prohlídka začala v infocentru, kde zejména na praktické dotazy o výrobním a personálním zajištění odpovídal vedoucí provozu Pavel Veselý. Ten se stal i průvodcem při prohlídce provozu. Ta probíhala z bezpečnostních důvodů ve dvou skupinách. Zatímco se jedna seznamovala s výrobou, druhá si prohlédla infocentrum s výkladem průvodkyně Ivety Čížkové. Jeho návštěvníci si zde mohou na interaktivním pultu vyzkoušet znalosti z oblasti třídění odpadu a procesech jeho spalování včetně čištění spalín.

Vyrobenou tepelnou energii Plzeňská teplárenská využívá k dodávce tepla po celém území Plzně a také k výrobě elektřiny. Výstupy jsou elektrická energie a teplo ve formě horké vody o parametrech 135 °C/ 70 °C. V ZEVO se zhodnocuje směsný komunální odpad a další odpad komunálního charakteru, včetně velkorozměrného. V areálu se skladuje v uzavřeném odsávaném bunkru a energeticky je využíván na roštovém zařízení. Moderní zařízení zvládne obsloužit čtyřčlenný tým výroby. Roční kapacita provozu je aktuálně 105 000 tun odpadu. Plzeňský kraj by ji ke splnění cílů oběhového hospodářství potřeboval navýšit, technicky už to však není možné. Druhou částí programu zájezdu byla exkurze v pivovaru Plzeňský Prazdroj.

Celý článek naleznete v Teplárenském zpravodaji č. 47:

<https://www.teplarna-cb.cz/projekt/teplarensky-zpravodaj-cislo-47/>